

Szentírás. Vagy úgy, mint tizenkét kört: bármelyikbe lép is be a lélek, nagy erdőséget talál, üdítően szép fákat és bőséges gyümölcsöt.

A MISESTIPENDIUMOK TEOLÓGIÁJA

VI. Pál pápa úrnapiján, június 13-án írta alá „Firma in traditione” kezdetű motu proprioját, amellyel szabályozza a misestipendiumok kérdésének néhány pontját. A pápai irat két részből áll: első fele doktrinális és történelmi bevezetést tartalmaz, második fele pedig három pontban összefoglalja a rendelkezéseket. Ez utóbbikkal most nem foglalkozunk.

„Az Egyház jól megalapozott hagyománya szerint — kezdi a pápai levél — a hívek, vallásos és egyházas érzéstől vezetve, valamiképpen önmaguk feláldozását adják hozzá az eucharisztikus áldozathoz, hogy annál tevékenyebben vegyenek részt benne. Ezzel a maguk részéről hozzájárulnak az Egyház szükségleteihez, különösképpen az Egyház szolgáinak fenntartásához. Az Úr szavainak szellemében történik ez: „Méltó a munkás a maga bérére”; ezeket a szavakat Szent Pál is idézi Timoteushoz intézett első levelében és a Korintusiakhoz írt első levelében. Ezzel a szokással a hívek bensőségesebben egyesülnek az önmagát áldozatul felajánló Krisztussal, és így bőségebb gyümölcsökben lesz részük. Éppen ezért ezt a szokást az Egyház nemcsak jóváhagyta, hanem elő is mozdította; úgy tekinti, mint annak a kapcsolatnak egy jelét, amely a megkeresztelt embert Krisztushoz fűzi, és a hívőt a paphoz, aki éppen a hívő javára végzi szolgálatát. Az Egyház azzal a céllal, hogy ez az érzület mindig feddhetetlen maradjon, és minden lehetséges elferdüléstől mentes legyen, az évszázadok folyamán megfelelő normákat állapított meg; ezek azt célozzák, hogy az a kultusz, amellyel a hívek bőkezűen adózni akarnak Istennek, ténylegesen a legteljesebb szabálytartással és nagylelkűséggel történjék. Mivel pedig a korok és a társadalom sajátos körülményei miatt olykor erkölcsileg lehetetlenné és éppen ezért kevésbé méltányossá válik, hogy a kért és elvállalt kötelezettségeknek teljes mértékben eleget tegyenek, az Egyház ilyen esetekben szükségképpen arra kényszerül, hogy megfelelően felülvizsgálja magukat a kötelezettségeket; egyben pedig arra is törekszik, hogy ebben a kérdésben önmagával szemben következtes maradjon, és az adományozóknak tett ígéretet megtartsa.”

A teológusok és még inkább a kánonjogászok évszázadok óta foglalkoztak a miséért adott alamizsna és a belőle háramló kötelezettség teológiai megalapozásával; tanításuk az adományozó és a pap közötti hallgatólagos szerződés motívumát hangsúlyozta. A pápai irat nyomán ezt a teológiai megalapozást szélesebben és mélyebben kell látnunk; az ekkleziológia vonalán kell keresnünk. Az Egyház a megkeresztelték közössége; ez a közösség az ige-hirdetéssel, a szentségi jelekkel, a tanúságtétellel épül. Az egyházközösség életének csúcspontja az Eucharisztia; minden egyéb élettevékenység ebben teljeseedik ki. Azok a hívek, akik vallásos és egyházas érzéstől indítva szemé-

lyes hozzájárulásuk révén is egyesülnek Krisztus húsvéti áldozatának megünneplésével, azok bensőségebben kapcsolódnak az önmagát feláldozó Krisztushoz, és az áldozatból bőségebb gyümölcsöket kapnak. A bármilyen módon kifejeződő személyes hozzájárulás, az apostoli dinamizmus és a kegyelmekben való bőségebb részesedés kölcsönösen összefügg egymással. Az Egyház építéséhez anyagi eszközökre is szükség van; gondoljunk csupán két dologra: a szeretetművekre és az egyházi szolgálatot végző személyek eltartására. Az önkéntesen felajánlott anyagi hozzájárulás keresztesény értékét emeli, ha szorosan kapcsolódik az Eucharisziához; ezzel a pápai dokumentum szerint jelévé válik annak az egységnek, amely a megkeresztelt embert Krisztushoz, az Egyház tagját az Egyház szolgájához kapcsolja. A gazdasági, tehát önmagában horizontális kapcsolat vertikális, természetfeletti dimenziót kap. Ezért van az, hogy az egyházi hatóság nem csupán jóváhagyja, hanem elő is mozdítja a misestipendiumok szokását, és aggályosan gondoskodik arról, hogy a belőle adódó kötelezettségeket mindenki komolyan vegye. A misestipendiumok gyakorlatát az istentisztelet, a tevékeny szeretet és az egyházas szolgálat szellemének kell áthatnia.

Nagy Ferenc

PÜSPÖKI SZINODUS 1974

„Úr Jézus! A most kezdődő püspöki szinodust bevezető szavainkat csak imában tudjuk kifejezni. Amikor hozzáfogunk „az evangelizálás a mai világban” téma tanulmányozásához és megvitatásához, kísértést érzünk, hogy rögtön elkezdjük e világ lelki szükségleteinek, az apostolkodás lehetőségeinek elemzését, és keressük a legalkalmasabb módszereket, hogy hathatósabb jelenlétet biztosítsunk az egyháznak. Mi most mégis mindenekeelőtt Hozzád fordulunk, hogy megerősítsd bennünk ezt az első bizonyosságot: magának az evangelizálásnak a ténye Tőled ered, Urunk, mint folyó forrásából; Te, Krisztus Jézus, Te vagy a forrás. Te vagy ennek a csodálatos vallási jelenségnek, az apostolságnak történelmi okozója, Te vagy létrehozó és transzcendens oka . . . Tőled ered az apostolság és származott át a választott tanítványokra, az Általad meghívott apostolokra, és az apostoloktól eljutott hozzánk, püspökökhöz, megszakítatlan folytonossággal. A Te Igéd, mint valami láng szétterjed az időben, és a történelem állomásain keresztül eljut hozzánk; ez a Szó édes és parancsoló, mindig élő, mindig új, mindig időszerű: „Sicut misit me Pater, et ego mitto vos . . .” (Jn 20,21)

Igy kezdte Jézushoz intézett imáját VI. Pál pápa szept. 27-én déleleelőtt a Sixtus-kápolnában a szinodust megnyitó ünnepélyes szentmise evangéliuma után. A pápának ez a szép imája — latin nyelven olvasta fel megindult hangon — megadta a mostani szinodus alaphangját, vezérgondolatát. A pápa köré összegyűlt püspökök valamennyien érezték és gyakran kifejezésre jutatták, hogy az evangelizálásnál az első és döntő tény a küldetés: Krisztus küldte az apostolokat és küldi ma is az egyház főpásztorait, papjait, híveit is, hogy hirdessék az Örömhírt minden embernek. És e küldetés teljesítésében valamennyien a feltámadt Krisztus Lelkének munkatársai, eszközei.